

Vedlegg 12

SWECO AS
Fornebuveien 11
Pb 400, 1327 LYSAKER

Trondheim, 06.06.2014

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2014/1514

Saksbehandler:
Jarl Koksvik

Søknad om unntak fra Samla plan for bygging av Rabben kraftverk i Rana kommune

Vi viser til oversendelsesbrev fra NVE, datert 3.2.2014, med søknad fra Sweco AS om unntak fra Samla plan for Rabben kraftverk i Rana kommune. Videre vises til Fylkesmannen i Nordlands uttalelse i saken av 4.4.2014.

Bakgrunn

Sweco AS søker på vegne av Miljøkraft Nordland AS om unntak fra Samla plan for Rabben kraftverk i Grønnfjellåga i Rana kommune, Nordland fylke.

Grønnfjellåga er et sidevassdrag til Ranelva. Det planlegges å utnytte fallet mellom kote 189 og 90 moh. Kraftverket vil få en installert effekt på 14 MW og en beregnet gjennomsnittlig årlig produksjon på 35 GWh/år. Vannveien på 2350 m vil bli lagt i tunnel, mens kraftstasjonen legges i dagen. Prosjektet vil innebære en permanent veibygging på ca. 150-250 m.

Kraftverket vil fungere som et rent elvekraftverk uten reguleringer. Differansen mellom HRV og LRV i inntaksdammen vil være på to meter (189-187 moh). Sideelva Silåga, som har naturlig innløp like nedstrøms det planlagte damstedet, planlegges overført til ovenfor inntaksdammen. Videre vil Rabbenbekken bli tatt inn i prosjektet gjennom et bekkeinntak. Tiltaksområdet omfatter totalt 2,8 km i Grønnfjellåga, 0,7 km i Silåga og 0,3 km i Rabbenbekken.

Maksimal og minimal slukeevne er satt til henholdsvis 17,6 m³/s og 0,4 m³/s. Det planlegges en minstevannføring i Grønnfjellåga på 1,00 m³/s på sommeren og 0,06 m³/s på vinteren. Dette er omtrent på sammen nivå som 5-persentilen som ligger på henholdsvis 1,01 m³/s og 0,06 m³/s for sommer og vinter.

En tidligere søknad om et småkraftverk i vassdraget, Grønnfjellåga kraftverk, fikk avslag på søknad. Avslaget var, i følge søker, tuftet på landskapsaspektet og naturtypen fossesprutsone i Dunderfossen. Rabben kraftverk ligger noe lenger

oppstrøms i vassdraget enn det tidligere omsøkte Grønfjellåga kraftverk og vil ikke påvirke vannføringen i Dunderfossen.

Grønfjellåga inngår i et tidligere Samla plan prosjekt, 65301 Rana (nord-overføringen). Dette prosjektet er plassert i kategori I.

NVE og Fylkesmannen i Nordlands vurdering

NVE har foretatt en teknisk/økonomisk vurdering av prosjektet og det anbefales at det gis unntak fra Samla plan.

Fylkesmannen i Nordland har vurdert prosjektet opp mot eventuelle konflikter med reindrift, naturmangfold, friluftsliv og landskap.

Influensområdet ligger innenfor Ildgruben reinbeitedistrikt som tidligere er betydelig berørt av kraftutbygginger. Fylkesmannen viser imidlertid til at det med utgangspunkt i reindriftskartene tyder på at den aktuelle delen av Grønfjellåga ikke i vesentlig grad er benyttet i forbindelse med reindriftsutøvelse. Gjennom tilpasninger i anleggsvirksomhet ved en ev. bygging av Rabben kraftverk er det antatt at en utbygging vil ha små negative konsekvenser også for et viktig område like sørvest for tiltaksområdet (Langfjellområdet). Fylkesmannens totalvurdering er at det omsøkte tiltaket vil gi små negative konsekvenser for reindrift.

Vedrørende naturmangfold viser fylkesmannen til at en realisering av Rabben kraftverk ikke vil påvirke INON. Det er heller ikke påvist rødlistearter som vil bli påvirket av prosjektet. En nærliggende kalksjø, som er en utvalgt naturtype etter naturmangfoldloven, vil trolig ikke bli berørt. En fossesprøytsone i Merravadfossen, vil imidlertid bli nedbygd ved en realisering av prosjektet. Også strykpartiene i Henrikfossen, som danner en viktig fossesprøytsone av urterik utforming ligger innenfor influensområdet. Områder med høystaudebjørkeskog og høystaudegranskog vil kunne bli noe påvirket gjennom påvirkning i sigevannstilførselen.

Rana er et nasjonalt laksevassdrag og nedre deler av Grønfjellåga er opplyst til å ha gode oppvekstområder. Anadrom strekning i vassdraget stopper imidlertid ved Dunderfossen og det omsøkte prosjektet vil derfor i liten grad påvirke sjøvandrende laksefisk. Bunndyrsamfunnet på den fraførte strekningen av Grønfjellåga vil imidlertid kunne bli negativt påvirket.

Totalt sett vurderer fylkesmannen at verdien for naturmangfold i influensområdet ligger på middels verdi og at konsekvensene også vil ligge på middels negative.

Når det gjelder friluftsliv kjenner fylkesmannen ikke til at området er mye benyttet, men påpeker samtidig at for aktuelle brukere vil den påvirka

elvestrekningen framstå som mindre attraktiv etter utbygging. Området er vurdert til først og fremst å ha lokal verdi for friluftsliv.

Vedrørende landskap viser fylkesmannen til at Henrikforsen og Dunderforsen tidligere er beskrevet til å ha middels til stor verdi, men hvor Dunderforsen ble særlig vektlagt i denne verdivurderinga. Dunderforsen blir ikke berørt av det nå omsøkte tiltaket og sammenliknet med den tidligere avslåtte søknaden for Grønfjellåga kraftverk, mener fylkesmannen at konsekvensene for Rabben kraftverk er betydelig redusert. Fylkesmannen vurderer at konsekvensen for landskap ligger i størrelsesorden liten til middels.

Fylkesmannens vurderer at «ettersom Grønfjellåga inngår i et større prosjekt som er plassert i kategori I, er det ikke urimelig at søknad om bygging av Rabben kraftverk skal kunne konsesjonsbehandles fortløpende».

Miljødirektoratets vurdering

Samla plan for vassdrag er en løpende prosess og skal indikere hvilke prosjekt som først kan konsesjonsbehandles. Samla plan ble sist presentert for Stortinget i St. meld. nr. 60 (1991-92). Her opprettholdes praksisen med at prosjekter som er mindre konfliktfylte kan gis unntak fra Samla plan. Miljødirektoratet (tidligere DN) har siden 1995 hatt ansvaret for forvaltninga av Samla plan.

Miljødirektoratet slutter seg til de vurderingene som er gjort av NVE og Fylkesmannen i Nordland. Det legges til grunn at konfliktpotensialet i det omsøkte prosjektet er av en slik karakter at en ordinær behandling i Samla plan trolig ville ha ført til en plassering i kategori I. Miljødirektoratet vil samtidig påpeke at det ved en eventuell framtidig bygging av Rabben kraftverk må iverksettes tiltak som forebygger tilførsler av betydelige mengder slam eller mot andre forhold som kan påvirke den nedenforliggende anadrome strekningen negativt. Disse områdene er del av Ranavassdraget som nasjonalt laksevassdrag og omfattes dermed av beskyttelsesregimet som gjelder for slike vassdrag (Jf. St. prp. 32 *Om vern av villaksen og ferdigstilling av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder*). I en eventuell konsesjonsprosess må det også, gjennom fastsettelsen av minstevannføring, tas tilstrekkelig hensyn til fossesprøytonene i vassdraget.

Miljødirektoratet gir med dette unntak fra Samla plan for Rabben kraftverk, slik det er skissert i søknad av 22.1.2014. Det åpnes dermed for at det kan søkes om konsesjon.

Vedtaket er fattet i samråd med NVE.

Det gjøres samtidig oppmerksom på at vedtak i Samla plan er prosessledende, og ikke bindende for de vurderinger av fordeler og ulemper som skal gjøres under konsesjonsbehandlingen. Under denne behandlingen vil man bl.a. basere seg på et

nyere og bedre kunnskapsgrunnlag enn det som ligger til grunn for behandlingen i Samla plan. Verdier i tiltaksområdet, og fordeler og ulemper ved en utbygging, vil bli vurdert bl.a. i forhold til dagsaktuelle miljøpolitiske prioriteringer og gjeldende lovverk innenfor vassdragsforvaltningen og prinsippene i naturmangfoldloven. Et unntak fra Samla plan betyr derfor ikke automatisk at konsesjon vil bli gitt, eller at det ikke kan bli stilt strengere krav til miljøtilpasninger enn det som er forutsatt i prosjektsøknaden.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Yngve Svarte
direktør

Øyvind Walsø
seksjonsleder

Kopi:
Miljøkraft Nordland AS
Norges vassdrags- og energidirektorat
Fylkesmannen i Nordland
Nordland fylkeskommune
Rana kommune

Miljøkraft Nordland AS
Postboks 500 Vika
8601 MO I RANA

Vår dato: 30.09.2014
Vår ref.: 201403294-2
Arkiv: 311/156.DA
Deres dato: 13.06.2014
Deres ref.:

Saksbehandler:
Anne Karine Herland

Rabben kraftverk – Vurdering av konsekvensutredningsplikt, Rana kommune

Vi viser til brev 13. juni 2014 hvor Sweco på vegne av MiljøKraft Nordland AS ber NVE å vurdere om den planlagte utbyggingen av Rabben kraftverk i Rana kommune er konsekvensutredningspliktig, jf. § 4-2 i plan og bygningsloven og §§ 3 og 4 i forskrift om konsekvensutredninger.

NVE konkluderer med at MiljøKraft Nordland AS ikke plikter til å gjennomføre konsekvensutredning etter plan- og bygningsloven for Rabben kraftverk.

Om planene

Rabben kraftverk er planlagt i Grønnfjellåga som renner gjennom Grønnfjeldalen og munner ut i Ranaelva. Prosjektområdet ligger 0,5 km ovenfor Dunderforsen og strekker seg ca. 3 km opp i elva. Rabben kraftverk er en videreutvikling av Grønnfjellåga kraftverk, som ble konsesjonssøkt i 2006. Grønnfjellåga kraftverk fikk avslag hovedsakelig grunnet inngrep i Dunderforsen, som er et landskapselementet og en viktig naturtype. Planene for Rabben kraftverk berører ikke Dunderforsen og har utløp oppstrøms lokaliteten. Planlagt installert effekt er ca. 14 MW og forventet årsproduksjon er ca. 35 GWh. Inntaksdammen legges i elva ved Merravadet og danner et inntaksbassenget som utgjør mindre enn 0,04 % av årstilsiget, bassenget betraktes derfor som uregulert. Silåga og Rabbenbekken planlegges og tas inn via bekeinntak.

Miljødirektoratet gav i brev av 6. juni 2014 prosjektet unntak fra Samla plan.

NVEs vurdering

I henhold til forskrift om konsekvensutredninger, vedlegg I, skal vannkraftanlegg med årlig produksjon over 40 GWh alltid konsekvensutredes. I henhold til samme forskrift, vedlegg II, skal utbygging av vannkraft med en produksjon større enn 30 GWh utredes etter forskrift om konsekvensutredninger, dersom de får vesentlige virkninger for miljø og samfunn, jf. kriterier i § 4. NVE er ansvarlig sektormyndighet.

Sweco har utført miljøundersøkelser for Rabben kraftverk i henhold til veiledende mal for søknader for små kraftverk. I tillegg ble vassdraget undersøkt i forbindelse med utarbeidelsen av konsesjonssøknaden

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthungsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsvieien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

for Grønnfjellåga kraftverk. NVE har basert på dette kunnskapsgrunnlaget vurdert om MiljøKraft Nordland AS plikter til å gjennomføre konsekvensutredning av utbyggingsplanenes virkninger for miljø og samfunn. Etter en samlet vurdering kan ikke NVE se at forelagte planer for utbygging av Rabben kraftverk faller inn under kriteriene i § 4 i forskrift om konsekvensutredninger, og utbyggingsplanene er derfor ikke konsekvensutredningspliktig.

Ved utarbeidelse av søknad vises det til mal på søknader for små kraftverk. Utkast til søknad sendes til NVE for kvalitetskontroll.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi:

Sweco Norge AS